

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Stedelijk Centrum voor volwassenenonderwijs Encora
028531 te BERCHEM**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 28531

Instelling Stedelijk Centrum voor volwassenenonderwijs Encora 028531

Directeur Christiane SPOOR

Adres Grotesteenweg 226 - 2600 BERCHEM

Telefoon 03-334.34.34

Fax 03-334.33.01

E-mail encora1@so.antwerpen.be

Website www.encora.be

Bestuur van de instelling AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen

Adres Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 12-09-2016 t.e.m. 28-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 21-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ingrid VAN CAUTER

Teamleden Jurgen HUS, Sylvie DE KEUKELAERE, Marc SMEULDERS, Vera
TIMMERS, Robert VANDEPUT, Els VAN RAEMDONCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
4.1.1.1 Bedrijfsbeheer	8
4.1.1.2 Schoonheidsspecialist.....	10
4.1.1.3 Residentieel elektrotechnisch installateur	13
4.1.1.4 Realisaties dameskleding.....	16
4.1.1.5 Realisaties herenkleding	18
4.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	19
4.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	22
4.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?.....	22
5 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?.....	23
5.1 Aanvangsbegeleiding	23
5.2 Deskundigheidsbevordering	24
5.3 Onderwijsaanbod.....	25
6 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM.....	27
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM.....	30
7.1 Wat doet het centrum goed?.....	30
7.2 Wat kan het centrum verbeteren?	30
7.3 Wat moet het centrum verbeteren?.....	30
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs (AGSO) wil in het stedelijk onderwijs Antwerpen eenheid en samenwerking creëren. Daarom heeft het gekozen voor een indeling in divisies volgens het onderwijsniveau. De divisiedirecteur, de beleidscoördinator en enkele projectcoördinatoren faciliteren het samenwerkingsverband volwassenenonderwijs. Binnen het samenwerkingsverband staat de naam 'Encora' voor vijf stedelijke centra voor secundair volwassenenonderwijs (SCVO), met centrumnummers 28531, 29082, 29124, 29389 en 115444. Encora is opgericht in de huidige samenstelling o.a. om het dalend aantal lesuren in het volwassenenonderwijs te kunnen stoppen en een optimale besteding van de leraarsuren te realiseren. Jaarlijks wordt op divisieniveau een strategische aanbodsoefening gemaakt. Hierdoor kan het onderwijsaanbod verschuiven naar een ander centrumnummer. De opleidingsdirecteurs blijven wel altijd hun opleidingen aansturen en beheren, onafhankelijk van het centrumnummer. Voor een volledig beeld van Encora SVWO verwijzen wij naar de verslagen van alle hogervermelde centrumnummers.

Dit centrum maakt sinds september 2013 deel uit van Encora. In dit centrumnummer organiseert het centrubestuur opleidingen in het studiegebied Handel, Huishoudelijk onderwijs, Lichaamsverzorging en Mode. De opleiding in de focus Residentieel Elektrotechnisch Installateur uit het studiegebied Mechanica-Elektriciteit wordt eveneens administratief georganiseerd onder dit centrumnummer. De aansturing voor deze opleiding gebeurt vanuit het centrumnummer 29389. Voor een volledig beeld van dit centrum wordt dan ook verwezen naar het verslag van het centrumnummer 29389. Voor het volledige beeld van Encora SVWO te krijgen, verwijzen wij naar de verslagen van alle hogervermelde centrumnummers.

2 SAMENVATTING

CVO Encora 28531 organiseert secundair volwassenenonderwijs (SVWO) in de studiegebieden Handel, Lichaamsverzorging, Huishoudelijk onderwijs en Mode. Onder dit centrumnummer organiseert het centrubestuur een aantal opleidingen binnen het studiegebied Mechanica-elektriciteit, aangestuurd vanuit het centrumnummer 29389. In het studiegebied Handel stond de opleiding Bedrijfsbeheer in de focus. In het studiegebied Lichaamsverzorging stond de opleiding Schoonheidsspecialist in de focus omwille van het grote aantal cursisten. Binnen Mode werd gekozen voor Realisaties dameskleding omwille van het hoog aantal inschrijvingen en voor Realisaties herenkleding, aangezien deze opleiding vrij uniek is. De opleiding Residentieel Elektrotechnisch Installateur stond in de focus, omwille van het nieuwe leerplan dat sinds vorig schooljaar in voege is.

Uit de erkenningsonderzoeken blijkt dat de onderzochte opleidingen Bedrijfsbeheer, Schoonheidsverzorging en Realisaties herenkleding voldoen. In de opleiding Bedrijfsbeheer valt het gebruik van digitale media en tools op die de leerplanrealisatie sterk ondersteunen. Het onderwijsaanbod in de opleiding Realisaties herenkleding getuigt dan weer van een hoge kwaliteit. Voor de opleiding Schoonheidszorg zit het positieve vooral in de organisatie van de intake en de taalondersteuning als onderdeel van de trajectbegeleiding en als antwoord op de nieuwe doelgroepen binnen deze opleiding. Voor de opleiding Residentieel Elektrotechnisch Installateur resulteert het erkenningsonderzoek in een voldoet niet. Uit het onderzoek blijkt dat zowel het onderwijsaanbod als de evaluatiepraktijk onvoldoende afgestemd zijn op de leerplandoelstellingen. Ook voor de Realisaties dameskleding voldoet de leerplanrealisatie niet.

Het kwaliteitsonderzoek wijst uit dat het centrum de professionalisering van alle leraren faciliteert door het aanbieden van een kwaliteitsvol intern en extern opleidingsaanbod. De leraren volgen dan ook geregeld vakgerichte opleidingen. Daarnaast zet het centrum sterk in om de leraren agogische vaardigheden te laten verwerven die het lesgeven aan anderstaligen en laaggeschoolden ondersteunt. Ook voor de cursisten voorziet het centrum in extra begeleiding, die het welbevinden van de cursisten ten goede komt. De coördinatoren en de trajectbegeleiders ondersteunen deze begeleiding met tal van initiatieven. Het centrum heeft wel nog nood aan een doeltreffend en gebruiksvriendelijk cursistenvolgsysteem om al deze initiatieven in kaart te brengen. Hierdoor kunnen de effecten van de begeleidingsacties gemeten worden en eventueel leiden naar kwaliteitsverbetering. Hoewel de evaluatiepraktijk voldoet voor de meeste opleidingen, blijft de leerplangerichtheid ervan een aandachtspunt. Een gedragen en geactualiseerde visie op evaluatie op centrum- en opleidingsniveau kan de uitwerking ervan nog versterken.

Het centrum kende de voorbije jaren verschillende wijzigingen in de beleidsstructuur en mist dus continuïteit in het beleid. Hierdoor ontbreekt de aandacht voor een onderwijsorganisatie die het onderwijsleerproces ten volle ondersteunt. De opleidingscoördinatoren en de trajectbegeleiders hebben dan ook een belangrijke rol opgenomen in de agogische aansturing en ondersteuning van het lerarenteam. Momenteel kent het centrum een wijzigende instroom, hierdoor heeft het centrum nood aan de ontwikkeling van een gedragen visie op de onderwijskundige processen. Het beleidsteam van het centrum zal hier dan ook sterk moeten op inzetten.

In het kader van de kwaliteitszorg organiseert het centrum systematisch cursistenbevestigingen. Toch blijkt het centrum nood te hebben aan meer gerichte analyses van datagegevens met het oog op kwaliteitsontwikkeling. Dat het centrum kwaliteitszorg belangrijk vindt, wordt mee onderstreept door de aanstelling vanaf dit schooljaar van een kwaliteitszorgcoördinator vanuit Encora, die de methodiek en de uitvoering van het beleidsplan mee bewaakt.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd omwille van de tekorten in de leerplanrealisatie en voor het onderzoek bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het centrum zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten weggewerkt zijn.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Handel

Bedrijfsbeheer

Lichaamsverzorging

Schoonheidsspecialist

Mechanica - elektriciteit

Residentieel Elektrotechnisch Installateur

Mode

Realisaties dameskleding

Realisaties herenkleding

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

4 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

4.1.1.1 Bedrijfsbeheer

Voldoet

De leerplandoelstellingen, die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de basiscompetenties, zijn in voldoende mate bereikt. De ingezette leermiddelen laten toe om deze leerplandoelstellingen te realiseren.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

De cursisten bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. Bepaalde attitudes, zoals het tijdig inleveren van taken of informatie kritisch benaderen, worden nagestreefd. Dit betekent niet dat de sleutelvaardigheden uit het leerplan systematisch aan bod komen.

De uitval is soms groot, wat het rendement van de opleiding hypothekeert. Het is gebruikelijk dat de coördinator peilt naar de mogelijke oorzaak. De slaagcijfers daarentegen zijn normaal. Cursisten die het volledige traject afleggen, hebben een grote slaagkans.

Het centrum heeft geen statistische gegevens waaruit blijkt dat de afgestudeerde cursisten ondertussen daadwerkelijk zelfstandig ondernemer zijn. Het betreft wel sporadisch ex-cursisten als gastspreker in het huidige onderwijsproces.

Het centrum heeft de gewoonte om geregeld gegevens over de cursistentevredenheid te genereren. Opvallend in de meting van vorig schooljaar is hun tevredenheid over het gebruik van digitale media in de opleiding. Over de tevredenheid van de personeelsleden zijn geen recente gegevens beschikbaar.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Doelmatigheid

Alle leerplandoelstellingen worden aangeboden. Toch is het verstrekte onderwijs nog niet evenwichtig. Cognitieve leerplandoelstellingen, zoals het voeren van een enkelvoudige boekhouding, krijgen meer aandacht dan vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen, zoals het commercieel onderhandelen. Zeker in de module 'zelfstandig ondernemen' is het verstrekte onderwijs meer kennis-, inzicht- en toepassingsgericht, waardoor het verwachte beheersingsniveau van sommige leerplandoelstellingen door de cursisten niet helemaal wordt bereikt. Het opzoeken van actuele informatie als zelfstandige ondernemer via digitale media beheersen de cursisten goed. In de module 'ondernemingsplan' stellen de cursisten een eigen ondernemingsplan op, wat de samenhang vormt van de aangeleerde leerplandoelstellingen in beide modules.

De doelmatigheid van de opleiding wordt verhoogd met het presenteren van het ondernemingsplan voor een vakjury. Ook het inschakelen van gastsprekers en het bijwonen van ondernemersgerichte evenementen dragen bij aan de kwaliteit van de opleiding.

Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	Het centrum organiseert de opleiding meerdere keren op één schooljaar. Het doet dit zowel overdag als 's avonds. De module 'ondernemingsplan' wordt als gecombineerd onderwijs aangeboden. De klasgrootte ligt niet altijd op het niveau van de theoretische deler. Sommige groepen tellen bijna dubbel zoveel cursisten dan agogisch is aangewezen.
Uitrusting <i>Leermiddelen</i> <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i>	De leraren bepalen autonoom de leermiddelen. Referentiewerken zijn beschikbaar voor de cursisten en worden aangevuld met online-materiaal. Het gebruikte materiaal laat toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. Een vaklokaal is uitgerust met de minimale materiële vereisten van het leerplan, zijnde voldoende ICT- en modern projectiemateriaal. Internetsites, documentatie, tijdschriften en een prikbord worden aangewend in het onderwijsproces. Het afstandsonderwijs verloopt vlot via het elektronische leerplatform. Het tonen van een boekhoudpakket gebeurt niet. De manier waarop de uitrusting wordt ingezet, stimuleert de ondernemerszin van de cursisten.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De evaluatiepraktijk is voor de cursisten van de verschillende groepen gelijkgericht, zonder dat de leraren hierin hun autonomie verliezen. Er is geen directe koppeling van de evaluatievragen aan de leerplandoelstellingen, wat de volledigheid van de evaluatie ondermijnt. Zeker in de module 'zelfstandig ondernemen' worden niet alle leerplandoelstellingen geëvalueerd, hetgeen de validiteit van de evaluatieresultaten hypothekeert. De evaluatiepraktijk is hier ook niet evenwichtig. De schriftelijke vragen peilen naar cognitieve aspecten en nagenoeg niet naar ondernemersvaardigheden en -attitudes zoals het commercieel onderhandelen, het afsluiten van handelsovereenkomsten of de mate van zelfstandigheid die een cursist vertoont. Het beheersingsniveau van deze leerplandoelstellingen en sleutelvaardigheden blijft onbepaald. De evaluatiepraktijk van de module 'ondernemingsplan' is zowel proces- als productgericht en resulteert in de presentatie van een eigen ondernemingsplan voor een vakjury. Het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen wordt hier wel bereikt. De evaluatiepraktijk is voor de cursisten doorgaans transparant door het gebruik van evaluatierichtlijnen, puntenverdelingen, evaluatiecriteria en beoordelingsschalen. De manier waarop de leraren deze hanteren is dan weer verschillend. Daar waar het een groepswerk betreft, leren cursisten ook de onderlinge samenwerking te evalueren. Cursisten krijgen geregeld feedback op hun prestaties.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het centrum neemt terecht verschillende initiatieven om de cursisten in hun leren te ondersteunen. Zo zijn er vooraf infosessies, waar ook gewezen wordt op de gewenste voorkennis. Sommige cursisten worden deskundig gescreend op hun kennis van de Nederlandse taal. Dit is nog niet het geval voor de bepaling van hun rekenkundige en ICT-vaardigheden. Wel biedt het centrum ondersteuning aan voor het gebruik van het elektronische leerplatform en computers. Dit is verantwoord vermits een deel van de opleiding als gecombineerd onderwijs wordt georganiseerd en cursisten deze media vlot moeten hanteren.

Het opstellen van het ondernemingsplan gebeurt op basis van een handleiding en een tijdslijn. De leraren hebben hier een begeleidende rol. Tijdens het leerproces bieden de leraren remediëring aan hetzij door de voorbije les op het digitaal platform te zetten hetzij door extra oefeningen. Het centrum zelf biedt de cursisten met een taalachterstand gestructureerde remediëring aan onder de vorm van sessies Nederlands op de opleidingsvloer (NODO). Leraren kunnen voortaan ook cursisten met leermoeilijkheden doorgeven aan een leertrajectbegeleider. De effectiviteit van deze leerbegeleiding is nog niet gemeten of in kaart gebracht.

Aanvangsbegeleiding
*Ondersteuning beginnende
 leerkracht*

Het centrum beschikt over een brochure voor de begeleiding van nieuwe leraren, waarin de participatie van de opleidingscoördinator is bepaald. Door personeelwisselingen is de huidige aanvangsbegeleiding voor een beginnend leraar Bedrijfsbeheer enigszins anders verlopen.

Deskundigheidsbevordering
*Vorming
 Overleg*

De leraren bevorderen beslist hun professionaliteit. Dit gebeurt zowel op het vlak van zelfstandig ondernemen, het gebruik van een elektronisch leerplatform en digitale tools, omgaan met didactische werkvormen en informatie verwerven over evoluerende cursistenkenmerken (anderstaligen, andere culturen). Met een formeel en een informeel deskundig vakoverleg evolueert het verstrekte onderwijs naar een zekere mate van gelijkgerichtheid. De vakgroep legt zelf prioriteit in het opstellen van dossiers zelfstandig ondernemen en het afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelstellingen. Het centrum participeert in het ontwikkelingswerk van het overeenkomstig opleidingsprofiel en bijhorend leerplan.

4.1.1.2 Schoonheidsspecialist

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk gaan voldoende na of de cursisten de leerplandoelstellingen bereiken. De output is goed.

Outputgegevens
*Leerprestaties
 Leerloopbaan
 Outcomes
 Tevredenheid*

De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De meeste cursisten ambiëren met hun opleiding een tewerkstelling in de sector. Enkelen volgen modules die te combineren zijn met hun huidige job (bv. voetverzorging). De cursisten stromen vlot door naar vervolgmodes. Er is aandacht voor de opvolging van de lesuitval, de deelname aan de evaluatie, de slaagcijfers en het aantal uitgereikte studiebewijzen. Het centrum houdt geen gegevens bij over de tewerkstelling na de gevolgde opleiding. Het voortijdig beëindigen van de opleiding is doorgaans omwille van privé- of gezondheidsredenen. De grote meerderheid van de cursisten die het volledige traject doorloopt, slaagt. Het centrum heeft oog voor het invullen van regionale en maatschappelijke behoeften. Door in te zetten op intensieve trajecten, trajecten op maat en trajectbegeleiding wil het de opleiding toegankelijk maken voor alle doelgroepen.

Het centrum verzamelt systematisch gegevens over de cursistentevredenheid. Uit de tevredenheidsenquête en uit de gesprekken met cursisten tijdens de doorlichting blijkt dat zij tevreden zijn over de kwaliteit van de opleiding. De tevredenheid slaat vooral op de aanpak, de deskundigheid en de begeleiding van de leraren. Het centrum heeft niet de gewoonte om systematisch gegevens over personeelstevredenheid te meten.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is vrij volledig. De leraren hebben afspraken gemaakt over het aanbieden van de algemene leerplandoelstellingen die in de verschillende modules voorkomen. Toch zijn er hierbij nog werkpunten. In bepaalde modules hebben de leraren de doelstellingen te weinig modulespecifiek vertaald. Ook focussen ze minder doelgericht op de doelstellingen over 'communiceren met de klant', 'schoonheidsproducten verkopen' en 'administratie doen'.

In de praktijklessen krijgen de cursisten de leerplandoelstellingen voor het uitvoeren van verzorgingen evenwichtig en op het gepaste beheersingsniveau aangeboden. De leraren formuleren verwachtingen en criteria waaraan het handelen van de cursisten moet voldoen. Na een demonstratie van de vaardigheden en technieken voeren de cursisten de aangeleerde handelingen uit op elkaar. Naarmate de lessen vorderen, krijgen ze kansen om zich zelfstandig te bekwamen en de aangeleerde technieken toe te passen op modellen binnen een bepaalde tijdspanne. De leraren integreren de theorie in de praktijklessen doelgericht. Daarnaast organiseren ze voor de cursisten bijkomende activiteiten en werkplekieren die de opleiding ondersteunen.

In de theorielessen bieden de leraren de leerplandoelstellingen op een hoog beheersingsniveau aan. Ze houden hierbij soms te weinig rekening met een homogene spreiding van de basis- en uitbreidingsleerstof. Ondanks de grote lesgroepen krijgen de cursisten voldoende kansen om actief deel te nemen aan de leergesprekken. Om de leerinhouden te ondersteunen maken de leraren gebruik van goed uitgewerkte presentaties. Daarnaast krijgen de cursisten gerichte opdrachten en zoeken ze een aantal leerstofonderwerpen zelf op. Bepaalde leerinhouden zoals de anatomie en de fysiologie behandelen de leraren te kennisgericht. Hierdoor verwerven de cursisten de theorie te weinig in de context van de verzorgingen.

Over het algemeen is het cursusmateriaal zorgvuldig samengesteld en ondersteunt dit het leerproces. Daarnaast krijgen de cursisten bijkomende informatie en visueel materiaal via het elektronisch leerplatform. Voor het gecombineerd onderwijs ontwikkelden de leraren verdienstelijke leerpaden en opdrachten. De cursisten beschikken voor bepaalde praktijkmodules over cursusmateriaal dat echter zelden dient als werkdocument. Het cursusmateriaal voor theorie focust nog te sterk op het memoriseren van kennis. Het centrum heeft die tekorten zelf al vastgesteld. De voorbije schooljaren heeft het zich ingespannen om het cursusmateriaal te verbeteren. Via een project en met de ondersteuning van de trajectbegeleiders wordt hier verder op ingezet.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum organiseert de modules zowel overdag als 's avonds. Daarnaast biedt ze verschillende intensieve trajecten aan, wat de cursisten de mogelijkheid biedt de opleiding in een korte tijdspanne af te werken.

In de praktijklessen zitten de meeste cursistengroepen wat het aantal cursisten betreft rond de deler. In sommige theorielessen zit het aantal ver boven de deler, zo schommelt de aanwezigheid rond de zesentwintig cursisten. De infrastructuur is hier doorgaans op afgestemd, maar de inrichting en de groepsgrootte belemmeren het agogisch comfort.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt over de noodzakelijke uitrusting en leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. Voldoende degelijk ingerichte praktijklokalen bieden de cursisten de kans om de competenties in te oefenen in realiteitsgetrouwe contexten. Dat is niet het geval voor de modules binnen het onderdeel handverzorging. Die lessen vinden plaats in laboratoria waar het meubilair en de ruimte onvoldoende zijn aangepast om comfortabel en ergonomisch te werken. De aankleding en inrichting van de lokalen inspireren en stimuleren het leren. Bovendien ogen de lokalen net en verzorgd, wat bijdraagt tot de ontwikkeling voor veilig en hygiënisch werken.

Het centrum biedt de cursisten de nodige beschermingsmiddelen om veilig werken conform de wetgeving mogelijk te maken. De veiligheidsinstructiekaarten voor de apparaten zijn voorhanden. De productenkaarten ontbreken nog.

Voor de onderbouwing van de lessen hanteert de vakgroep verdienstelijk zelfontwikkelde presentaties. De leraren zetten de leermiddelen en de beschikbare uitrusting functioneel in, met inbegrip van ICT (voor visuele ondersteuning).

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de cursisten de leerplandoelstellingen bereiken.

De cursisten krijgen bij aanvang van de module duidelijke richtlijnen over de concrete evaluatiemethodiek. Het aantal toetsen, opdrachten en vaardigheidsopdrachten op elkaar en modellen zijn, voor het bereiken van de doelstellingen per module, vastgelegd. De cursisten weten wat de leraar van hen verwacht en kennen de evaluatiecriteria. Het gelijkgericht afstemmen van de evaluatie over de modules heen is nog een aandachtspunt. Zo zijn er geen gelijkgerichte afspraken over de verhouding tussen permanente evaluatie en examens, het al dan niet organiseren van examens en de evaluatie van de sleutelvaardigheden.

Voor de praktijkvakken hanteren de leraren evaluatiedocumenten die uitgewerkt zijn per module en per cursist. De evaluatie is gebaseerd op duidelijke criteria. De scores zijn doorgaans het resultaat van een zelfevaluatie en een beoordeling door de leraren. De lesgevers registreren de vorderingen van de cursisten op de daartoe ontwikkelde evaluatiefiches.

Bij de evaluatie van de theoretische modules komen de meeste leerplandoelstellingen aan bod. De evaluatie is gespreid over tussentijdse toetsen en examens. De vraagstelling is gevarieerd, maar is grotendeels kennisgericht en weinig uitdagend. De handelingswerkwoorden uit het leerplan (omschrijven, verbanden leggen, keuzes maken, ...) en realistische contexten in functie van de verzorgingen, vormen zelden het uitgangspunt van de vraagstelling.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren kennen de beginsituatie van de cursisten. Voor het intensieve traject organiseert het centrum een intakegesprek met de cursist en stelt een gepast leertraject voor ze op. In de praktijklessen werken de leraren gedifferentieerd om de cursisten optimaal te ondersteunen in hun leerproces. Ze inventariseren de uitgevoerde opdrachten van de cursisten. Het laat ze toe de progressie van hun werk doeltreffend op te volgen. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit onmiddellijke bijsturing op basis van de noden van de cursisten. Bij problemen (taal- en socio-emotionele problemen) bieden de trajectbegeleiders ondersteuning. Door de grote groepen in de theorielessen komt binnenklasdifferentiatie minder aan bod.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming

De leraren zijn geëngageerd en betrokken en krijgen ondersteuning van de coördinatoren en de trajectbegeleiders. Binnen de opleiding is er een verantwoordelijke per opleidingsonderdeel. Die vakgroepen overleggen zowel formeel als informeel. In de vakgroepwerking komen zowel praktische en organisatorische als agogische aspecten aan bod. Naast de overlegmomenten per opleidingsonderdeel organiseert het centrum tweemaal per jaar vakgroepvergaderingen met alle leraren binnen de opleiding. Die overlegmomenten benutten ze echter nog te weinig om te komen tot gelijkgerichte afspraken over de opleidingsonderdelen heen.

De leraren volgen geregeld interne en externe nascholing om de vak- en productkennis te verhogen. Ze wisselen de nascholingservaringen uit. De vakgroep toont een grote motivatie en staat open voor kwaliteitsverbetering.

4.1.1.3 Residentieel elektrotechnisch installateur

Voldoet niet

Het centrum biedt de leerplandoelstellingen niet allemaal aan. De evaluatiepraktijk is niet valide.

Outputgegevens
Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De cursisten realiseren de leerplandoelstellingen niet allemaal. Het centrum beschikt over gegevens van de deelnamegraad en het slaagpercentage. Na de klassieke uitval aan het begin van de module is de retentiviteit goed. Bijna alle cursisten die alle modules uit de opleiding volgen, slagen met behoorlijke resultaten. Het centrum doet ook bevragingen. De inhoud van de huidige vragen is niet doelgericht genoeg en de respons is te beperkt. De directie kan er te weinig zinvolle conclusies uit trekken om het beleid mee vorm te geven. Zij is zich daarvan bewust. Verbeterde bevragingen zijn een van de doelen in de beleidsplannen.

Uit de gesprekken blijkt dat een deel van de cursisten de opleiding volgt om er thuis mee aan de slag te kunnen. Anderen proberen er een nieuwe instap op de arbeidsmarkt mee te maken. Het centrum beantwoordt hiermee aan een tweeledige maatschappelijke behoefte.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang

Het nieuwe leerplanconcept past in competentiegericht onderwijs. Alle doelstellingen zijn geformuleerd als een competentie met de nodige kennis, vaardigheden en attitudes. In veel modules kiezen de leraren onvoldoende voor een contextrijke en zo realistisch mogelijke leersituatie waarin vaardigheden, ondersteunende kennis en vakattitudes samen aangeleerd worden. Er staan nog te veel schotten tussen die verschillende dimensies.

In sommige modules, zoals 'verlichting', komen de basisdoelstellingen wel aan bod, maar gaat er veel aandacht naar uitbreidingsdoelen. Die laatste krijgen bovendien het overwicht in de evaluatie, wat niet conform het leerplan is. De vakgroep geeft de module 'werkplekleren' vorm als een soort eindwerk. De cursisten werken daaraan in het centrum. Ze bereiden een dossier voor met inbegrip van schema's en een offerte. De leraren gaan hiermee voorbij aan de belangrijke algemene doelstelling 'competenties inoefenen in een reële arbeidssituatie'. Het aanbod is niet zinloos, maar strookt niet met de leerplandoelstellingen.

Voor de module 'werkplekleren hoogtewerker' van twintig lestijden organiseert het centrum vier lesmomenten. Van alle beschikbare tijd gaat meer dan de helft naar evaluatie en reflectie. Die reflectie komt na alle leeractiviteiten en verliest zodoende alle waarde in het leerproces voor die module. De onderwijstijd wordt onvoldoende benut.

Het centrum stelt cursisten vrij voor de module 'werkplekleren'. Zij verwijst hiervoor naar interne afspraken. Deze steunen niet op een gelijkwaardigheid van de leerplandoelen. Het centrum beroept zich op een vorm van fair-play ten opzichte van cursisten die bijna alle modules in het oude leerplan afgewerkt hadden, maar door het nieuwe leerplan ineens verplicht werden om bijkomende modules af te leggen. De vrijstellingen zijn niettemin onterecht gegeven en het centrum begaat hiermee een inbreuk tegen de regelgeving. De module 'basis elektriciteit' wordt nagenoeg helemaal theoretisch aangeboden. De cursisten verwerken een zeer lijvige syllabus. De twee leerplandoelstellingen 'verantwoord met energie omgaan' en 'verbindingen maken', komen nauwelijks aan bod. Deze twee doelstellingen staan expliciet in het nieuwe leerplan van de opleiding Residentieel elektrotechnisch installateur, alsook in elk ouder leerplan met de module 'basis elektriciteit'.

Het cursusmateriaal is zeer omvangrijk. Het zijn naslagwerken die veel meer bevatten dan de noodzakelijke ondersteunende kennis. In een aantal bundels zijn de praktijkopdrachten goed gedocumenteerd. De cursisten kunnen met deze instructies zelfstandig aan de slag.

In het centrum wordt elke module ingeleid door een cursistencontract en een moduleplan. De leraren trachten de cursisten hiermee te informeren over de inhoud van de leeractiviteiten, de doelen en de manier van evalueren. Het opzet is een meerwaarde en zorgt voor meer transparantie.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt over voldoende vaklokalen met een goede uitrusting voor elektriciteit op de verschillende vestigingsplaatsen. De cursisten werken aan schakelingen op borden en in boxen. De leraren hebben - zeker in de vestigingsplaats Eikenstraat 8 - voor een rijke verzameling aan didactisch materiaal gezorgd. De meeste cursisten schaffen een eigen set klein gereedschap aan. Voor alle andere aankopen zorgt het centrum. De kosten voor de cursist hangen af van de module. Ze staan duidelijk op de website vermeld. Daar kijkt het centrum niet van af.

Sommige lessen zoals basis elektriciteit gaan door in een theorielokaal zonder enige uitrusting voor elektriciteit. Een goed uitgerust vaklokaal is een noodzaak voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.

De vakgroep plant een verhuis naar een groot nieuw vaklokaal in de vestigingsplaats Grotesteenweg 226, waar een optimale integratie mogelijk is. De directie getuigt van een concreet plan dat zij in de loop van volgend jaar realiseert.

In enkele vaklokalen staan computers voor de cursisten. Zij gebruiken die actief in de leeractiviteiten. De computers zijn uitgerust met de nodige software om opzoekingen te doen en elektrische schema's te tekenen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

De leraren evalueren niet alle leerplandoelen. Een aantal leerplandoelen evalueren zij niet op het juiste beheersingsniveau. Bij de summatieve evaluatie in verschillende modules ligt er erg veel gewicht op de evaluatie van theoretische kennisdoelen - vaak uitbreidingsdoelen - terwijl die kennis alleen ondersteunend hoort te zijn. De evaluatie is niet evenwichtig. In de evaluatiedocumenten ontbreken de nodige stukken om de cijfers te onderbouwen die aan de basis van de deliberatie liggen.

Enkele cursistencontracten maken onvoldoende duidelijk hoe het centrum beslist of een cursist slaagt of niet. De cursisten kunnen op die manier geen keuzes maken om hun slaagkansen te vrijwaren.

De leraren werken elk met hun eigen evaluatieformulieren. Niet alle werkwijzen zijn even transparant en evenwichtig. De competenties, het gezamenlijk aanwenden van kennis, vaardigheden en attitudes, komen nergens expliciet in de evaluatie voor.

In sommige modules krijgen cursisten punten omdat ze aanwezig waren in de les, terwijl dat geen leerplandoelstelling is. Hier en daar komt nog contextloze reproductie voor. Dat spoort niet met het competentiegericht concept van het nieuwe leerplan.

De directie vatte samen met de vakgroep een verbetering aan. De vakgroep neemt de evaluatiepraktijk als actiepoint voor het jaaractieplan. Deze jaaractieplannen zijn gebaseerd op een cyclische kwaliteitsbewaking. Tot op heden zijn de initiatieven en de plannen echter zo beperkt, dat er te weinig garanties zijn.

Leerbegeleiding Het centrum neemt de problematiek van anderstalige cursisten op een ernstige manier ter harte. Zij neemt het initiatief om geletterdheidsmodules aan te bieden aan alle beginnende cursisten bij de basismodules. Enkele modules daarvan maken ook deel uit van deze opleiding.

*Preventief
Curatief*

De leraren zijn oprecht betrokken bij hun cursisten. De informele curatieve begeleiding is goed en stuurt het leerproces hier en daar bij.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep overlegt frequent informeel en ook geregeld op formele wijze. De verslaggeving is eerder summier. De directie legt sinds vorig schooljaar een sjabloon op voor die verslagen. Daarin staan vaste suggesties voor de agenda en is er ook ruimte voor feedback van de directie. Die feedback geeft zij ook in de praktijk als antwoord op de overblijvende vragen. Het opzet past in een systematische en cyclische kwaliteitsbewaking en het gebruik krijgt stilaan een plaats in de praktijk.

*Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming*

De leraren kunnen binnen hun vakgroep beschikken over een nascholingsbudget. Zij oordelen zelf hoe zij dit best aanwenden. De directie maakt geen behoefteanalyse en stuurt dit proces weinig aan. Zij baseert zich op het vertrouwen in de professionaliteit van de vakgroepleden. De opleidingen die zij kozen, variëren van het aanbod van fabrikanten tot de trainingen in de regionale technische centra. Voor de agogisch thema's tracht het centrum zelf voor voldoende aanbod te zorgen.

Inbreuk(en) op regelgeving Het centrum beoordeelt en certificeert de reeds verworven competenties niet correct. (decreet VWO, art. 3,6°)

4.1.1.4 Realisaties dameskleding

Voldoet niet

Het centrum kan het bereiken van de leerplandoelstellingen onvoldoende aantonen. Het aanbod is onvolledig en de evaluatiepraktijk is onevenwichtig en onvolledig.

Outputgegevens De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate.

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

Uit de outputgegevens blijkt dat het aantal geslaagden het Vlaams gemiddelde benadert. De uitval is beperkt. Het centrum houdt gegevens bij over slaagpercentages, uitval en interne doorstroom. Ook de tevredenheid van de cursisten bevraagt ze regelmatig.

Onderwijsaanbod Het centrum organiseert de module 'basis naaien' en de modules Realisaties dameskleding: 'rok/pantalon', 'blouse/jurk', 'vrije tijd', 'feestkleding', 'tailleur/tweestuks', 'jas/mantel' en 'tweestuks/mantel'.

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het aanbod is niet volledig. Een aantal leerplanonderdelen zoals 'stileren', 'meten', 'tekenen' en 'aanpassen' krijgen geen of onvoldoende expliciete aandacht. Het lerarenteam geeft aan dat ze deze leerinhouden mondeling toelicht, maar het centrum kan de realisatie van deze leerplandoelstellingen door de cursisten onvoldoende aantonen.

Het centrum ontwikkelde voor de meeste modules een syllabus die alle leraren gebruiken. De syllabus bevat echter vooral werkinstructiekaarten voor de uit te werken deelstukstudies en technieken. Het toepassen van stik- en strijktechnieken krijgt dan ook veel aandacht. Elke cursist werkt enkele specifieke deelstukstudies uit en kiest meestal twee kledingstukken die over het algemeen duidelijk gelinkt zijn aan de te verwerven module-inhouden. Doorgaans voldoen het afwerkingsniveau en de moeilijkheidsgraad. Soms werken de cursisten echter kinderkleding uit wat niet beantwoordt aan de leerplanrealisatie van de opleiding.

De cursisten ontvangen feedback over de uitgewerkte techniek. Naast een mondelinge bespreking van de werkpunten noteren sommige leraren ook enkele aandachtspunten die ze bevestigen op de uitgewerkte techniek.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum laat de gemiddelde grootte van de lesgroepen steeds oplopen tot meer dan 16 cursisten. Nochtans bedraagt de deler negen cursisten per lesgroep. Deze keuze belemmert een optimale leerplanrealisatie.

De organisatie van het opleidingsaanbod is aangepast aan de noden van de cursisten. Het centrum biedt de meeste modules aan als een dagopleiding of een dagdeel (bijv. voormiddag of avond).

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Het centrum heeft per module enkele evaluatiedocumenten ontwikkeld om de verworven vaardigheden van de cursist in kaart te brengen. Per module zijn er werkfiches ontwikkeld die de inoefening van de deelstukstudies of technieken overzichtelijk voorstellen. Daarnaast werken de cursisten per module twee verplichte werkstukken uit.

De evaluatiedocumenten (werkfiches kledingstukken) bevatten echter beoordelingsitems die slechts aan enkele leerplandoelstellingen te linken zijn. Zo zijn vooral het 'toepassen van de stik- en strijktechnieken' goed uitgewerkt met duidelijke en verfijnde beoordelingscriteria. Elk beoordelingscriterium is gelabeld als basis of bonus. De 'niet aanwezige' vaardigheden duiden de leraren aan. De beoordeling leidt tot een globaal cijfer. Het is echter onduidelijk hoe dit cijfer tot stand komt, waardoor de evaluatie onvoldoende transparant is. Daarnaast is het toegekende cijfer onvoldoende representatief voor het realiseren van alle opleidingscompetenties. Daardoor is de evaluatie onvoldoende valide en onbetrouwbaar.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De modulecursus biedt slechts een gedeeltelijke ondersteuning van het leerproces. Enkel de uitvoering van de verschillende deelstukstudies en technieken is goed uitgewerkt met duidelijk werkinstructiefiches.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De vaklokalen zijn ruim en aangenaam ingericht. Alle noodzakelijke naai- en strijkapparatuur is voldoende aanwezig. Sinds dit schooljaar zijn bijna alle vaklokalen uitgerust met een pc, projectiemogelijkheden en een elektronisch bord.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep Mode vergadert enkele keren per schooljaar en behandelt vooral praktische onderwerpen zoals de organisatie van de opendeurtag en afspraken over de ontwikkeling van cursus- en didactisch materiaal. Daarnaast zijn er talrijke informele vergadermomenten.

*Beginsituatieanalyse
Overleg
Vorming*

De leraren zijn vakbekwaam en enthousiast. Ze volgen regelmatig vakgebonden nascholing. Om de interne expertise te delen en te verhogen volgen verschillende leraren opleidingen bij elkaar, zoals bijvoorbeeld Realisaties herenkleding en Retouches. Daarnaast ontwikkelden ze interessante leerpaden voor bijvoorbeeld stoffenkennis en patroontekenen, maar de gerichte implementatie in de lesgroepen is nog niet voltooid.

4.1.1.5 Realisaties herenkleding

Voldoet

De cursisten realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Het aanbod en het beheersingsniveau zijn goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. De uitrusting voldoet.

Outputgegevens De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate.

*Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid*

Uit de outputgegevens blijkt dat het aantal geslaagden het Vlaams gemiddelde benadert. De uitval is beperkt. Het centrum houdt gegevens bij over slaagpercentages, uitval en interne doorstroom. Ook de tevredenheid van de cursisten bevreemdt het regelmatig.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

In de opleiding Realisatie herenkleding organiseert het centrum momenteel de modules 'realisaties pantalon/hemd' en 'realisaties vest/colbert'. De module 'realisaties vest/colbert' biedt ze dit schooljaar voor het eerst aan. De leraren bereiden momenteel het aanbod voor de module 'jas/mantel heren' voor.

Op enkele leerplandoelstellingen na is het aanbod vrij volledig en voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De meeste leerplanonderdelen en competenties zijn zorgvuldig vertaald in duidelijke leerinhouden die in de modulecursus zijn opgenomen. Het centrum ontwikkelde per module een verzorgde, goed gestructureerde en degelijk geïllustreerde syllabus.

De cursisten verwerven alle aspecten van de opleiding zoals onder meer het maatnemen, het overnemen van het patroon, het wijzigen van het model, het tekenen van het knippatroon, het knippen, het pasklaar maken, het aanpassen op persoon en het verbeteren van de pasfouten in het patroon. Alle noodzakelijke technieken werken ze uit in verschillende deelstukstudies en passen ze toe in de kledingstukken. De uitgewerkte kledingstukken zijn zorgvuldig gekozen en degelijk afgestemd op de te verwerven moduleinhouden. Het afwerkingsniveau en de moeilijkheidsgraad liggen bijzonder hoog en getuigen van een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De vaklokalen zijn ruim en aangenaam ingericht. Alle noodzakelijke naai- en strijkapparatuur is voldoende aanwezig. Sinds dit schooljaar zijn bijna alle vaklokalen uitgerust met een pc, projectiemogelijkheden en een elektronisch bord.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het leerproces krijgt voldoende ondersteuning door de vakbekwaamheid van de leraren en de degelijke modulecursussen. Het cursusmateriaal is goed gestructureerd en voorzien van duidelijke afbeeldingen. Meestal demonstreren de leraren de verschillende bewerkingen van een techniek. Daarnaast ondersteunen verschillende uitgewerkte fasen het leerproces.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Het centrum heeft per module enkele evaluatiedocumenten ontwikkeld om de verworven vaardigheden van de cursist in kaart te brengen. Per module zijn er werkfiches ontwikkeld die de inoefening van de deelstukstudies of technieken overzichtelijk voorstellen. Daarnaast werken de cursisten per module twee verplichte werkstukken uit.

De evaluatiedocumenten (werkfiches kledingstukken) bevatten echter beoordelingsitems die slechts aan enkele leerplandoelstellingen te linken zijn. Zo zijn vooral het 'toepassen van de stik- en strijktechnieken' goed uitgewerkt met duidelijke en verfijnde beoordelingscriteria. Elk beoordelingscriterium is gelabeld als basis of bonus. De 'niet aanwezige' vaardigheden duiden de leraren aan. De beoordeling leidt tot een globaal cijfer. Het is echter onduidelijk hoe dit cijfer tot stand komt, waardoor de evaluatie onvoldoende transparant is. Daarnaast is het toegekende cijfer onvoldoende representatief voor het realiseren van alle opleidingscompetenties. Daardoor is de evaluatie onvoldoende valide en onbetrouwbaar.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Beginsituatieanalyse
Overleg

De vakgroep Mode vergadert enkele keren per schooljaar en behandelt vooral praktische onderwerpen zoals de organisatie van de opendeurdag en afspraken over de ontwikkeling van cursus- en didactisch materiaal. Daarnaast zijn er talrijke informele vergadermomenten.

De leraren zijn vakbekwaam en enthousiast. Ze ontwikkelden interessante leerpaden voor bijvoorbeeld stoffenkennis, maar de gerichte implementatie in de lesgroepen is nog niet voltooid.

4.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het centrum beschikt over diverse vestigingsplaatsen. Dit verslag heeft betrekking op de vestigingsplaatsen Grotesteenweg 226, Eikenstraat 8 en Filip Williotstraat 7.

Het Stedelijk Onderwijs wil met de organisatie van het welzijnsbeleid vooral eenheid en samenwerking creëren. Daarom heeft het beleid gekozen voor een indeling in divisies volgens de onderwijsniveaus. Deze hebben een eigen opdracht, werking, structuur en stellen een beleidsplan op. Om maximaal een gelijkgericht beleid na te streven, leidt één divisiedirecteur de divisie. Verschillende acties zijn in de meerjarenplanning op centraal niveau van het 'Autonoom Gemeentebedrijf van het Stedelijk Onderwijs van Antwerpen' (AGSO) opgenomen en worden door verschillende verantwoordelijken opgevolgd.

De dienst Patrimonium en de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPB) ondersteunen de divisie. Zij volgen de verslagen van de externe diensten op, geven advies en plannen acties om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) in de centra te verbeteren. Op basis van een onderzoek, gebaseerd op de activiteiten op een locatie en uitgevoerd door de interne preventiedienst, zijn alle locaties ingedeeld volgens drie risicoprofielen: laag risico (o.a. opleidingen NT2, administratieve diensten); middelhoog risico (instellingen met een beperkt aanbod praktijk) en hoog risico (instellingen met technische opleidingen). Indien meerdere profielen aanwezig zijn op een locatie, primeert het zwaarste risicoprofiel voor de hele locatie. Binnen de divisie is er een coördinator locatiebeheer en per vestigingsplaats is er een lokale preventiemedewerker (LPM) of lokale preventieadviseur (LPA) aangesteld. Zij fungeren als contactpersonen voor de IDPB en de dienst Patrimonium. Afhankelijk van de inschaling wordt het opleidingsniveau en worden de opgenomen opdrachten bepaald. Het centrale beleid streeft naar een transparant BVH-beleid waarbij renovatie centraal staat. De 'Lokale Werkgroep voor Preventie en Bescherming op het Werk' volgt per locatie alle aspecten van het veiligheids-, gezondheids- en milieubeleid op. Dit overleg en beheer draagt bij om tot een dynamisch risicobeheersingssysteem te komen op niveau van elke locatie. Hierbij kan elke cohabitant van een locatie, specifiek voor zijn organisatie, accenten aanbrengen. Binnen deze werkgroepen wordt er gestreefd naar participatie van de personeelsleden uit elke geleding. De werkgroep vergadert minimaal viermaal per schooljaar en tijdens het overleg van oktober actualiseert ze het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) voor het volgende kalenderjaar. De vermelde acties in het GPP en JAP zijn doorgaans gebaseerd op de vaststellingen van interne en externe deskundigen. De prioritering wordt bepaald op basis van duidelijke criteria of risicoanalyses, maar de uitvoering is soms afhankelijk van de beschikbare financiële middelen. Voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid over de termijn van uitvoering van de werken of onzekerheid over het vereiste budget. Zo heeft het AGSO op systematische wijze de tekorten in de elektrische laagspanningsinstallatie voor de verschillende vestigingsplaatsen weggewerkt. Een concrete planning om de inbreuken aan de hoogspanningsinstallaties in eigen beheer weg te werken, ontbreekt nog. Het bestuur beschikt nog niet over een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingscomplex en de uitrusting. Voor het poetsen van de gebouwen maakt Encora gebruik van de diensten van een externe firma. De locaties met een laag risicoprofiel én zonder cohabitatie kunnen de BVH-aspecten opnemen tijdens een personeelsvergadering. In het verslag moet dan de bespreking van veiligheid, gezondheid en milieu duidelijk zijn opgenomen. Hoewel de laatste jaren sterk is ingezet op kwaliteitsvolle communicatie tussen de verschillende diensten en niveaus, blijkt uit de voorgelegde GPP/JAP dat de lokale verantwoordelijken niet op elke locatie op de hoogte zijn van de geplande acties en beleidsbeslissingen aangaande BVH.

De officiële inspraak van de werknemers in het welzijnsbeleid wordt voor het Stedelijk Onderwijs geregeld via het Speciaal Overleg Comité (SOC). Dit comité vergadert op regelmatige tijdstippen. In elke locatie stellen de lokale werkgroepen een GPP en JAP op. Nieuwbouwconcepten en grote renovaties zijn in aparte AGB-/patrimoniumprojecten opgenomen. De bundeling van alle GPP en JAP worden voorgelegd aan het SOC.

Het centrum beschikt over een onthaalbrochure voor de nieuwe personeelsleden waarin de voornaamste aspecten met betrekking tot het welzijnsbeleid zijn opgenomen. Afhankelijk van de vestigingsplaats en de aangeboden opleidingen zijn er rondgangen, werkplaatsreglementen ... Op regelmatige tijdstippen (opleidingsdirecteurs afhankelijk) zijn er nieuwsbrieven, infomomenten en personeelsvergaderingen, waarin elementen betreffende BVH worden opgenomen.

De divisie heeft ervoor geopteerd om alle secretariaatsmedewerkers op te leiden als EHBO-hulpverlener. Op enkele kleine vestigingsplaatsen, waar geen secretariaatspersoneel aanwezig is, nemen de leraren deze rol op. De evacuatieprocedure is gelijkgericht opgesteld voor alle vestigingsplaatsen. Deze voldoet aan de minimale vereisten, maar de optimalisering per specifieke vestigingsplaats is nog een werkpunt.

Specifiek voor de vestigingsplaats Grotesteenweg 226 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing. Enkel voor de opleiding Hout beschikt het centrum over een programma voor het onderhoud van de arbeidsmiddelen en machines. Voor de andere opleidingen is dit nog niet volledig uitgewerkt. Hoewel er op het niveau van AGSO een procedure rond het aankoop- en indienststellingsbeleid is uitgewerkt, wordt deze niet steeds toegepast bij de aankoop van goederen en arbeidsmiddelen. Zo beschikt het centrum ook nog niet over alle indienststellingsverslagen en conformiteitsattesten. Een recent verslag van de controle van de verwarmingsinstallatie op gas ontbreekt.

Hoewel er in de gebouwen voldoende nood- en veiligheidsverlichtingen geplaatst zijn, is er tijdens de rondgang vastgesteld dat een aanzienlijk aantal niet functioneren. Dit belemmert een veilige evacuatie in noodgevallen. Uit het gesprek met de verantwoordelijken blijkt dat dit probleem al lang gekend is en dat de herstelling vertraging oploopt.

Het centrum beschikt over een lokaal voor fotografie en een grimelokaal in de kelderverdieping. Momenteel neemt het centrum voldoende compenserende maatregelen om het aantal lestijden in deze lokalen te beperken. Tegen 1 september 2017 zal het grimelokaal verhuizen.

In de verslagen van de IDPB, de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (EDPB) en de LPA wordt melding gemaakt van klachten over te warme leslokalen. Het comfort van sommige klaslokalen wordt belemmerd door het gebrek aan doeltreffende zonnewering. De plaatsing van extra zonnewering is gestart in 2015 en zal volgens de planning voltooid zijn in 2019.

Tijdens de doorlichting is ook vastgesteld dat bepaalde lokalen (bv. praktijklokalen lichaamsverzorging) overbevolkt zijn, waardoor het veilig en comfortabel werken in het gedrang komen.

Specifiek voor de vestigingsplaats Eikenstraat 8 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing.

Er is op het niveau van AGSO een procedure rond het aankoop- en indienststellingsbeleid uitgewerkt, maar deze wordt niet steeds toegepast bij de aankoop van goederen en arbeidsmiddelen. Voor de opleiding Auto beschikt het centrum nog niet over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen.

Specifiek voor de vestigingsplaats Filip Williotstraat 7 zijn de bijkomende vaststellingen van toepassing.

Het gebouw is eigendom van de opleidingsorganisatie ANTTEC. Zij verzorgen technische opleidingen voor bedrijven en opleidingsinstellingen. Het gebouw is in 2011 gebouwd en is voorzien van al het nodige comfort. Alle wettelijke controles zijn uitgevoerd. Voor deze vestigingsplaats beschikt het centrum echter niet over een degelijk uitgewerkt evacuatiescenario en tot op heden zijn er ook geen evacuatieoefeningen uitgevoerd. Er is geen inventaris van de aanwezige producten met gevaarlijke eigenschappen, maar de cursisten komen in het kader van hun opleiding hier ook niet mee in aanraking. Op de benedenverdieping is er schade aan de vloer en de muren door optrekkend vocht. Dit wordt echter constant opgevolgd en aangepakt, waardoor er momenteel geen gezondheidsrisico's zijn voor het personeel en de cursisten.

Het centrum krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd, voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie stelt vast dat het beleid ernstige inspanningen levert om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequent te bewaken. Wanneer dit beleid daadkrachtig optreedt en de verbeteracties uitvoert, is ze in staat om op eigen kracht de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

4.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	ja
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	ja
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrumbestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrumbestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrumbestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	neen

5 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid Encora geeft een generieke voorstelling aan alle nieuwe medewerkers waarbij zij het AGSO beter leren kennen, met specifieke aandacht voor de rol en het belang van het volwassenenonderwijs. Voor de verdere uitrol van de aanvangsbegeleiding vertrouwt Encora op de expertise van de verschillende opleidingsdirecteurs om die vorm te geven. De HR-coördinator is nog geen schooljaar in dienst en focuste zich tot nu toe op de processen personeelsadministratie. Later zal o.a. het uitwerken van een generieke visie op aanvangsbegeleiding één van de vele uitdagingen zijn.

Het centrum beschikt over een procedure voor het onthaal en de begeleiding van nieuwe leraren met daarin transparant een overzicht van de verschillende contactpersonen en hun respectieve taken. Daarnaast is er ook een overzichtelijke onthaalmap samengesteld die als handige leidraad dient.

Ondersteuning Het centrum heeft maar weinig nieuwe leraren in Lichaamsverzorging, gelet op de inkrimping van het aanbod. De ondersteuning die het centrum biedt, bestaat vooral uit de correcte administratieve afhandeling van de indienststelling en het onthaal en de intensieve begeleiding door de opleidingscoördinator. Vooral de vakgroep staat in voor de opvang van de nieuwkomers binnen het vakgebied o.a. door het uitwisselen van expertise. De functioneringscyclus is in handen van het directieteam en dat staat dan ook in voor de bijhorende klasbezoeken in functie van de functioneringsgesprekken.

Doeltreffendheid Gelet op de geringe instroom van nieuwe leraren in dit centrum, ligt de focus binnen het proces van professionalisering logischerwijze op de deskundigheidsbevordering.

Ontwikkeling Het centrum benut de interne expertise via uitwisseling binnen de vakgroepwerking. In Zachte technieken is er een centrale rol voor de begeleiding door de vakgroep. Een meter/peter inzetten is minder opportuun omwille van het feit dat een nieuwkomer onmiddellijk breed inzetbaar moet zijn in de verschillende opleidingen.

5.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De visie van Encora is dat de opleidingsdirecteurs verantwoordelijk zijn voor de pedagogische kwaliteit van de opleidingen. Encora werkt jaarlijks een verplicht nascholingsplan uit dat conform de regelgeving, goedgekeurd wordt door het Afzonderlijk Bijzonder Comité (ABC).

Het centrum heeft een duidelijke visie op deskundigheidsbevordering en verwacht van elke vakleraar dat hij zich continu bijschoolt om nieuwe technieken en materiaal te leren kennen en te integreren in het onderwijsaanbod. Daarnaast verwacht het centrum ook dat de leraren leren omgaan met specifieke doelgroepen die een andere agogische aanpak vereisen. Het centrum erkent de grote uitdagingen waar de technische leraren voor staan en investeert in een kwaliteitsvol intern en extern opleidingsaanbod. De leraren krijgen de mogelijkheid hun nascholingsbehoeften te melden en in het aanbod wordt daarmee rekening gehouden.

Ondersteuning Gelet op het gewijzigde cursistenprofiel met laaggeschoolden en anderstaligen, ondersteunt het centrum haar lerarenteam met interne nascholingen rond o.a. het gebruik van klare taal in de ontwikkeling van cursusmateriaal, maar ook in leren leren en omgaan met diversiteit. De intensere samenwerking met Personenzorg, onder dezelfde opleidingsdirecteur, is hierbij een meerwaarde. Zij hebben meer ervaring met deze doelgroepen en de teams kunnen expertise uitwisselen aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden. Ook op het actualiseren van de vakexpertise zet het centrum in. De vakgroep maakt zelf de keuze wie er deelneemt en zorgt voor de interne disseminatie van de opgedane kennis als vast item in het vakoverleg. De leraren volgen ook opleidingen bij elkaar om breder inzetbaar te zijn binnen het aanbod, of doen aan co-teaching. Waar mogelijk maakt het centrum gebruik van de expertise vanuit de lerarenopleiding van Encora (SLO) in het kader van cursistenstage, voor het ontwikkelen van leerpaden, het geven van digitale feedback en voor het differentiëren van cursusmateriaal. Een coördinator geeft ondersteuning bij het gebruik van de elektronische leeromgeving en het gecombineerd onderwijs. Het beleidsteam blijft de leraren inspireren en motiveren om de nieuwe uitdagingen in het aanbod op te nemen en kwaliteitsvol in te vullen.

Doeltreffendheid De nascholingen die het centrum aanbiedt, beantwoorden aan de uitdagingen waar het centrum voor staat. De professionalisering leidt per definitie tot een verbetering van het kernproces omdat het de leraren extra ondersteunt in hoe ze kunnen omgaan met de gewijzigde doelgroep. Het centrum staat ook open voor externe beoordelingen via collegiale visitaties en neemt de opmerkingen ter harte.

Ontwikkeling Niet enkel de leraren maar ook het middenkader volgt opleidingen inzake schoolontwikkeling en zet dus in op professionalisering. Het centrum wil verder professionaliseren in functie van de wijzigende doelgroep door het aanbieden van extra vormingen rond o.a. leerstoornissen. Verder blijft de focus op klare taal cruciaal bij het ontwikkelen van cursus- en evaluatiemateriaal, en wordt er ingezet op het effectieve gebruik van de elektronische leeromgeving als tool in het onderwijsleerproces.

5.3 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Encora bepaalt het aanbod op basis van een aantal vastgelegde criteria in overleg met de opleidingsdirecteurs en met de vakorganisaties. De strategie om een opleiding te organiseren bestaat uit vier pijlers: de arbeidsmarktgerichtheid, de diplomagerichtheid, het aanbod Nederlands tweede taal (NT2) en het aanbod moderne vreemde talen (MVT). Daarnaast zijn er tal van parameters die van belang zijn zoals de infrastructuur, behoeften van cursisten, het rendement van een opleiding en het beschikken over voldoende lesuren of de inzetbaarheid van leraren. Voor de maatschappelijke relevantie van een opleiding rekent Encora in de eerste plaats op de verschillende opleidingsdirecteurs om de noden en regionale behoeften te detecteren. Encora beheert centraal de samenwerking met VDAB of met specifieke belangengroepen, wat een meerwaarde betekent voor de hele organisatie. De verschillende opleidingsdirecteurs bewaken in het belang van hun specifieke aanbod alle mogelijke samenwerkingsverbanden met andere organisaties of met andere aanbieders.

Het centrum kent een daling van het aantal lesurencursist in Zachte technieken. Het investeert bewust in het aantrekken van specifieke doelgroepen o.a. via samenwerking met Basiseducatie, wat extra uitdagingen voor het lerarenteam met zich meebrengt. Het centrum biedt intensieve trajecten aan naast de standaardtrajecten bij Kapper, Schoonheidsspecialist en Mode. Het zet ook in op actuele ontwikkelingen in het vakgebied via contacten met bedrijven (producten, materialen, technieken). Het beleidsteam waakt erover dat de opleiding aansluit bij de behoeften en wensen van het werkveld via werkplekleren.

Ondersteuning Encora voert sinds 2013 campagne om de nieuwe naam van het gezamenlijke aanbod voor stedelijk volwassenenonderwijs in de gehele regio te promoten. De opleidingsdirecteurs staan daarnaast zelf in voor de promotie naar hun specifieke doelgroepen. Zij leggen ook contacten met het werkveld en beroepsverenigingen of met andere aanbieders van volwassenenonderwijs. De kwaliteitsvolle invulling van de opleidingen is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van elke opleidingsdirecteur.

Het centrum maakt de opleidingen bekend bij een ruimer doelpubliek via brochures, flyers en sociale media, maar ook via opendeurdagen en deelname aan tal van events met de verschillende opleidingen. Intern is er een samenwerking met Aanvullende algemene vorming voor de diplomagerichte opleidingen en met Nederlands tweede taal via Nederlands op de opleidingsvloer (NODO). Het centrum bewaakt de kwaliteitsvolle invulling van de opleidingen door maximaal in te zetten op de professionalisering van de teams in functie van het cursistenprofiel. Voor het werken met de elektronische leeromgeving en de uitrol van gecombineerd onderwijs, heeft het centrum één centraal ankerpunt voor zowel 28531 (Zachte technieken en bedrijfsbeheer) als 29082 (Personenzorg), beide centrumnummers worden immers aangestuurd door dezelfde opleidingsdirecteur. Het samenbrengen van beide beleidsteams is een meerwaarde omwille van de grotere aandacht voor zorg en trajectbegeleiding van elke individuele cursist.

Doeltreffendheid Encora heeft in september 2016 een kwaliteitscoördinator aangeworven om o.a. de verbanden tussen aanbod en leerprestaties, tussen aanbod en tewerkstelling en de effectiviteit van het aanbod systematisch en structureel te onderzoeken en duidelijk in kaart te brengen. Op dit ogenblik zijn er wel bevragingen en is er overleg op niveau van de opleidingsdirecteurs om het aanbod te bepalen. Er ontbreekt echter nog een grondige en systematische analyse van het aanbod waardoor bepaalde beslissingen beter kunnen gekaderd worden.

Het centrum organiseert al cursistenbevragingen, bevragingen van de ELO en uitvalbevraging, maar het systematisch onderzoek van cijfermateriaal ontbreekt vooralsnog. Zij zien daarin een rol voor de nieuwe kwaliteitscoördinator om op basis van deze gegevens o.a. doelgroepen beter te diversifiëren en het strategisch aanbod aan te passen.

Ontwikkeling Jaarlijks bespreekt Encora op de divisieraad (DIRA) het aanbod voor het volgende schooljaar. Om het aanbod te optimaliseren is het mogelijk dat een opleidingsdirecteur een opleiding moet afbouwen ten gunste van het aanbod bij een collega. Dat dit een impact kan hebben op het aanbod van een bepaalde opleidingsgroep is een feit. De interne communicatie naar alle personeelsleden over het hoe en waarom een afdeling al dan niet wordt ingericht volgend schooljaar is daarin cruciaal. De duiding van een beleidsbeslissing rond het aanbod verdient permanente aandacht.

Het centrum wenst de opleiding Bedrijfsbeheer binnen Encora meer te promoten, omdat er nog tal van cursisten o.a. binnen de Harde technieken te weinig op de hoogte zijn van de meerwaarde ervan. Daarnaast wenst het centrum verder in te zetten op netwerken voor de Zachte technieken. Omwille van de aansturing door dezelfde opleidingsdirecteur van de beide centrumnummers, betekent een intensere kruisbestuiving tussen Personenzorg en Zachte technieken een meerwaarde voor beide teams. De leraren van Personenzorg hebben immers meer ervaring in trajectbegeleiding en het werken met specifieke doelgroepen.

6 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het pedagogisch beleidsteam bestaat uit de opleidingsdirecteur, de adjunct-directeur, de technisch adviseurs/ opleidingscoördinatoren en de trajectbegeleider. De taakverdeling van het beleidsteam is niet altijd duidelijk. Vooral de rol van de technisch adviseurs en de opleidingscoördinatoren is onvoldoende transparant. De inhoudelijke invulling van deze opdrachten loopt door elkaar, ondanks dat deze functies verschillende verantwoordelijkheden inhouden. Daarnaast kende het centrum de voorbije jaren opeenvolgende personeelsswissels in het beleidsteam, waardoor er weinig continuïteit in het beleid was. Momenteel loopt er een nieuwe procedure voor de aanwerving van een adjunct-directeur. Ondanks het gebrek aan stabiliteit in het beleidsteam zijn de coördinatoren en de trajectbegeleiders erin geslaagd de leraren te blijven ondersteunen en motiveren om de nieuwe uitdagingen van het centrum op te nemen. De daling van het aantal cursisten in een aantal beroepsgerichte opleidingen en de gewijzigde instroom van cursisten, met laaggeschoolden en anderstaligen, vragen veel inspanning van het lerarenteam. De opleidingsdirecteur zet dan ook sinds vorig schooljaar bijkomende coördinatoren in, om cursisten te ondersteunen bij het gebruik van de ELO of het gecombineerd onderwijs, voor de psycho-sociale begeleiding en leren leren. Deze coördinatoren beschikken over een brede expertise omtrent deze doelgroepen. Zij werken ook in de opleiding Personenzorg, onder dezelfde opleidingsdirecteur.

Voor bepaalde ondersteunende taken kan het beleidsteam een beroep doen op de diensten aangestuurd vanuit de divisie volwassenenonderwijs. Voor HR, kwaliteitszorg en BVH zijn er aanspreekpunten in de divisie. Ook voor ICT en ELO ondersteuning zijn er teams ter beschikking van de divisie. Nochtans blijkt de ondersteuning tot op de werkvloer nog vaak een probleem. wat zorgt voor wrevel bij de leraren en de cursisten. De cursisten- en personeelsadministratie van het centrum gebeurt vanuit de divisie. De werking ervan kan nog geoptimaliseerd worden.

Het centrum biedt opleidingen aan op verschillende vestigingsplaatsen. Angezien de opleidingsdirecteur twee centra beheert en aanstuurt, waarvan het andere centrum, niet in de onmiddellijke omgeving ligt, is zij fysiek minder zichtbaar. De 360° personeelsbevraging bevestigt deze vaststelling, maar geeft ook aan dat de laagdrempeligheid van de opleidingsdirecteur gewaardeerd wordt. De verhuis van het andere centrum, onder dezelfde opleidingsdirecteur, naar dezelfde vestigingsplaats biedt hier een oplossing. Momenteel krijgen bepaalde kerntaken echter te weinig aandacht. Nochtans is het belangrijk dat gelet op de wijzigende cursistenpopulatie, het directieteam de nodige aandacht besteedt aan de onderwijsorganisatie. De te grote klasgroepen belemmeren nu vaak de leerplanrealisatie.

Het directieteam doet geregeld klasbezoeken in het kader van de functioneringscyclus en de aanvangsbegeleiding. Op die manier krijgt zij zicht op het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden en kan zij inspelen op eventuele moeilijkheden.

Visieontwikkeling Er is een algemene visietekst beschikbaar die duidelijk maakt waar het centrum voor staat en waar het naartoe wil. De visietekst is vertaald in een nieuw beleidsplan tot 2021. In het nieuwe beleidsplan is er bewust gekozen om nieuwe doelgroepen aan te trekken voor de arbeidsgerichte opleidingen. Op welke manier de onderwijskundige processen een bijdrage kunnen leveren deze visie te realiseren, ontbreekt echter nog. Een centrumbrede visie over het taalbeleid, de evaluatiepraktijk en de trajectbegeleiding, missen nog een expliciete invulling, waardoor de acties nog te weinig doelgericht zijn. Onder impuls van de coördinatoren en de trajectbegeleiders is er een aanzet voor het ontwikkelen van intensieve leertrajecten, de trajectbegeleiding en de taalondersteuning. De coördinatoren en de trajectbegeleiders ondersteunen de leraren hierin door vorming en begeleiding aan te bieden. Ook werken zij nauw samen met het centrum Personenzorg binnen Encora, dat al expertise heeft in het werken met laaggeschoolden en anderstaligen. De intensere samenwerking met Personenzorg, onder dezelfde opleidingsdirecteur, is dan ook een meerwaarde. Toch gebruikt het centrum nog te weinig de expertise van het centrum NT2 binnen Encora rond taalgericht vakonderwijs.

Besluitvorming Het centrum maakt sinds september 2013 deel uit van Encora. Dit functionele organisatiemodel heeft impact op de wijze waarop het centrum tot beslissingen komt. Belangrijke beleidsbeslissingen worden namelijk genomen in de divisieraad (DIRA) door de verschillende opleidingsdirecteurs, de zakelijk directeur en de divisiedirecteur. De vergaderingen van de DIRA zijn wekelijks. De strategische aanbodsoefening, de beschikbare financiële middelen, de aansturing van de administratieve medewerkers, HR zijn aspecten die in deze vergadering aan bod komen. De verslagen van de DIRA zijn beschikbaar voor de opleidingsdirecteurs. Relevante informatie uit dit overlegorgaan geeft de opleidingsdirecteur desgewenst door aan zijn beleidsteam en andere personeelsleden. Het formele overleg met de vakorganisaties, het Afzonderlijk Bijzonder Comité (ABC) wordt op het niveau van het centrumbestuur georganiseerd. De communicatie over de beslissingen die impact hebben op het eigen centrum is nog een werkpunt.

Door de recente wijzigingen in de aansturing van dit centrum hanteert het beleidsteam momenteel de bestaande organisatiestructuren om informatie uit te wisselen en tot beslissingen te komen. De opleidingsdirecteur zoekt momenteel nog naar de meest effectieve overlegstructuur. Binnen het centrum bespreekt en beslist het beleidsteam momenteel alle aspecten van het centrumbeleid op de beleidsraad. De agenda bevat zowel onderwijskundige aspecten, als aspecten van organisatorische aard. De inbreng van de leraren in deze vergadering gebeurt door de coördinatoren en de trajectbegeleiders. Een vast agendapunt is de communicatie naar de secretariaatsmedewerkers, aangezien de zakelijke processen opgenomen worden door de divisie. Er is dan ook voortdurend overleg en afstemming nodig.

Het beleidsteam hecht veel belang aan het uitwisselen van informatie met het personeel. Zij organiseert 'pitstops'. Dit zijn momenten waarop de leraren kort feedback krijgen over specifieke thema's. Via klankbordgroepen kunnen de leraren uit de verschillende afdelingen mee vorm geven aan de concretisering van het beleidsplan, de organisatie van het aanbod en de trajectbegeleiding. Er zijn verschillende werkgroepen actief rond specifieke thema's, zoals ELO en gecombineerd onderwijs. Via een maandelijkse digitale nieuwsbrief, personeelsvergaderingen en studiedagen informeert het team het personeel over het reilen en zeilen van het centrum.

Kwaliteitszorg Het centrum vertrekt vanuit de 'Conceptnota Interne kwaliteitszorg Encora'. Hierbij staat het systematisch onderzoeken van de kwaliteit van de onderwijsprocessen aan de hand van de PDCA-cyclus op het niveau van het centrum, de opleiding en de module centraal. Het beleidsteam past deze kwaliteitscirkel nog niet systematisch toe op alle niveaus en processen. Toch organiseert het centrum systematisch cursistenbevragingen. Deze peilen naar inhoudelijke aspecten van de opleidingen. De resultaten ervan zijn beschikbaar voor de individuele leraar en het beleidsteam. Via de functioneringsgesprekken kan deze informatie uitgewisseld en opgevolgd worden in het belang van de opleiding, de leraar en de cursist. De directie geeft echter aan dat zij vragende partij is om nog meer gerichte analyses met datagegevens uit te voeren met het oog op kwaliteitsontwikkeling. De recente aanstelling van een kwaliteitscoördinator met als doelstelling alle centra SVWO en HBO5 te ondersteunen in de datageletterdheid om een meer evidence based beleid te voeren kan hier een oplossing bieden. Het centrum staat open voor externe evaluatie. Zij nam deel aan een collegiale visitatie. De werkpunten die daaruit voortvloeien hebben naar concrete acties geleid.

Inbreuken op de regelgeving Het centrum beoordeelt en certificeert de reeds verworven competenties niet correct. (decreet VWO, art. 3,6°)

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

7.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het gebruik van digitale media en tools die de leerplanrealisatie ondersteunen in de opleiding Bedrijfsbeheer
- Het onderwijsaanbod in de opleiding Realisaties herenkleding

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor het welbevinden van de cursisten
- De intake en de taalondersteuning als onderdeel van de trajectbegeleiding in de opleiding Schoonheidsspecialist
- De ondersteuning van de cursisten en de leraren door de coördinatoren en de trajectbegeleiders
- De vakgerichte professionalisering van het lerarenteam

Wat betreft het algemeen beleid

- De laagdrempeligheid van het beleidsteam
- De openheid voor externe feedback

7.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ontwikkelen van een gedragen visie op de onderwijskundige processen
- Het ontwikkelen van een centrumbreed taalbeleid
- Het ontwikkelen van een doeltreffend en gebruiksvriendelijk cursistenvolgsysteem
- De organisatie van de randvoorwaarden voor de leerplanrealisatie
- Functioneel datagebruik met het oog op kwaliteitsontwikkeling

7.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van Realisaties dameskleding
- De leerplanrealisatie van Residentieel Elektrotechnisch Installateur

Wat betreft de regelgeving

- Het centrum beoordeelt en certificeert de reeds verworven competenties niet correct. (decreet VWO, art. 3,6°)

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor
Mechanica - elektriciteit
Residentieel Elektrotechnisch Installateur
Mode
Realisaties dameskleding

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het centrum beoordeelt en certificeert de reeds verworven competenties niet correct. (decreet VWO, art. 3,6°)

Gezien de inbreuk op de regelgeving vrijstellingenbeleid gelieerd is aan de erkenningsonderzoeken heeft het doorlichtingsteam beslist deze inbreuk op te volgen samen met de andere tekorten.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-10-2019** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ingrid VAN CAUTER de inspecteur-verslaggever	Christiane SPOOR de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	